

הַלְבוֹת מַגְלָה סִימָן תַּרְצַ

בְּאֵר הַגּוֹלָה קִנְיָה

ו *הַקְוֵרָא אֶת הַמַּגְלָה (כא) לְמַפְרַע לֹא יֵצֵא. קָרָא פְסוּק אֶחָד (כב) וְדַלְגַּ הַשְּׁנִי וְקָרָא שְׁלִישִׁי (כג) וְאַחֲרֵיכֵן חֲזַר וְקָרָא הַשְּׁנִי, לֹא יֵצֵא, מִפְּנֵי שֶׁקָּרָא לְמַפְרַע פְּסוּק אֶחָד; אֲלֵא בַּיָּד נִעְשֶׂה, מִתְחִיל מִפְּסוּק שְׁנִי שֶׁשָּׂכַח וְקוֹרָא עַל הַסֵּדֶר: ז (כד) הַקְוֵרָא אֶת הַמַּגְלָה (ס) עַל־פֶּה לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹכְתוֹ: ח יְהִלְוֵנוּ שֶׁשָּׁמַע אֶת הַמַּגְלָה *הַתְּנוּכָה בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ (כה) וּבְכַתְבֵי הַקֹּדֶשׁ, אֶת־עַל־פֵּי שְׂאִינוּ יוֹדַע מִה הֵם אוֹמְרִים (כו) *יֵצֵא יְדֵי חוֹכְתוֹ: ט (כז) הִיָּתָה כְּתוּבָה תַּרְגוּמָם אוּ בְּלִשׁוֹן אַחֶרֶת מִלְשׁוֹנוֹת הַעִבְרִי, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹכְתוֹ וְקָרָא אֶלֶּא הַמַּפְרֵי אוֹתוֹ הַלִּשׁוֹן בְּלִבְדּוֹ, (כח) אָבָל אִם הִיָּתָה כְּתוּבָה (כט) בְּכַתֵּב עִבְרִי (ל) וְקָרָא אֶרְמִית לְאַרְמִי (לא) לֹא יֵצֵא, *שֶׁנִּמְצָא יָדָה קוֹרָא עַל־פֶּה, וְכִינּוֹן שְׂלֵא יֵצֵא הַקְוֵרָא יְדֵי חוֹכְתוֹ לֹא יֵצֵא הַשּׁוֹמֵעַ מִמֶּנּוּ: הגה (לב) *אָבָל אִין לֹחֵשׁ (ו) *בְּאִינָה קִתְּבַת כְּתוּבָה (ביי): י פִּי שִׂידַע לַעֲזוּ יוֹדַע אֲשׁוּרִית (לג) אִינוּ יוֹצֵא בְּלַעֲזוּ, (לד) *וַיֵּשׂ אוֹמְרִים שְׂוֹצֵא: הגה וְאִם

בְּאֵר הַיֵּטֵב סימן תרצב: (ס) על-פה. קשה. והא קבר כתבו כסיג. ואפשר דבא

לומר דאפלו השומע ממנו לא יצא כמיש כממון. מ"א: (י) באינה

מַשְׁנַת בְּרוּרָה בְּאֵר הַלְכָה

חשיב כמסר וחי'א: * הקורא וכו' למפרע לא יצא. וקרא דצריך נמי למור ולכרך ימי שהתחיל הכי אחר הבקיה לקרא שלא מראש שמגלה. ונתבטלה ברכותו. פדיון שאר הפסוק בין הסוכה לתחלת המצוה. וצנן לציל כסימן חכב כסיף הפסוק במשנה ברורה ובאר הלכה: * התוכחה בלשון הקדש. ואם שנה בה אף איתה הוות ללשון אחר. כסולה לבטא פוסקים ונקמורו מגלה דף ט מקרא שכתבו תרגום ותרפס שכתבו מקרא. ואף-על-גב דאפלו חסר וקרא בעל-פה פשו, כתבו הראשונים דשאני הכא דמור כמקורו מחלו, ותרפס"א מצדו להקשירו כות, וצריך עיון: * שנמצא זה קורא על-פה. לפי דעת המסבר בענין י שמי שידע אשורית אינו יוצא בלעזו, אס"כן בלאו הכי לא יצא שובי מביין בלשון העברי; אכן באמה נימא, שדברי המסבר פנה הוא לשון תבכ"ס, וידוע אמי שפיר. שכתב פה הרב המגיד שדעת הרמב"ם להקל בידע לעזי ואשורית: * אכל אין לחש וכו'. עין במשנה ברורה. וכתב הרמב"ם, דמגלה הפתוחה בכתב האמות אין מדקדקין בה שיהיה האותיות מקפופות וכו'. שלא הצרכו זה אלא בכתב הקדש: * באינה קתב כתובה. עין משנה ברורה מה שכתבנו שם בשם פנה פוסקים לחלק על המחבר. ומכל מקום אחר דפינן טעמא שדעת פנה וכו' וראשונים במחבר. עין ברין מה שכתב בשם הרמב"ן בריש פירק ב לענין הא דתהיינו בלעזי ולעזים, פתב דמפני שאין יודעין אשורית. אף-על-פי שיוצאין בו

מה'א, אלא לא בעינן אלא מצוה קריאה ופסוקי נסא'א, (כד) ואפלו לבתחלה נמי, ומשום הכי יוצאין גם כן הפשטים ועפ"י האנ"י. פתב הפר"י מנדים: פל ירא-שמים וכו' (כז) שיהיה לו מגלה פשרה פירו ולקרא מלה במלה בלחיש'א, שאי אפשר לשמע מן השליח צבור הפל ויפטר שהעצרים מקבלים: ט (כז) היתה כתובה תרגום וכו'. ואפלו הפתב (כח) הנה פתב אשורית, גס"פן לא יצא מי שאינו מפיר הלשון: (כח) אכל אם היתה כתובה וכו'. רוצה לומר, אימת אמרין שייצא משום שפפיר הלשון'א, וקרא אם קורא בלשון הפתוב במגלה, אכל אם מצטיק זה הלשון ללשון אחר, אף שהוא מפיר שפי הלשונות יחד אינו יוצא, והשעם פדלקמה: (כט) בכתב עברי. רוצה לומר, (כז) בלשון העברי: (ל) וקראת ארמית לארמי. אשמעינן, דאף-על-גב שהמגלה לפניו (כו) והוא מצנן ככל תבא'א ומהתאמה להשימע, והנה אמיןא דנה עדיף מקורא על-פה, קא משמע לן (כח) דגם פנה לא יצא: (לא) לֹא יֵצֵא, רוצה לומר, השומע, פיןן שהקורא קראת על-פה (כט) ואינה חשיבה קריאה אף לעצמו, לא עדיף השומע ממנו: (לב) אכל אין לחש וכו'. רוצה לומר, דלא קפדינן (ל) שיהא נקא הפתב של לשון זה שקורא'א, ואפלו בהנה הלשון גיטיית והאותיות פתוב עילמית וכו' יצא כנה נמי שרי ונמפל מקום בעינן שיהא מפיר הקורא אותו הפתב, דאי לאו הכי הוי בכלל על-פה כשאנו מפירן. אכל פמה פוסקים (לג) חולקים וסבירא להו דמגלה בכל לשון שהיא, אינה פשרה לקרות בה, ואפלו ללועזי, אלא בשהכתב שלה אשורית. ועין בבאר הלכה. פתב הפר"י מגדים: אם היתה כתובה פתב ולשון תרגום וכדומה, והקורא אינו מביין תרגום וקראת להשומע שפביין לשון תרגום, אינו יוצא ידיו חוכתו אף לדעת המסבר. וכן היא הדין אם הקורא מביין אותו הלשון וכתובה לפניו פאותו הלשון, אם השומע אינו מביין אותו הלשון השומע אינו יוצא, דבינן שאינו מביין אין פאן זכרון הנס גפי שומע; מיהו, נוהגין פאנן הזה לקרות הפל בלשון-הקדש ולכתבה בכתבי אותיות הקדש [לכושן]: י (לג) אינו יוצא בלעזו. משמע דעת המסבר לקטום ברעה זו, (לג) ומכל מקום אינו חוזר ומברך, דספק ברכות להקל. ומתבאר (לג) בפוסקים דלדעה זו אין לו להוציא אפלו למי שאינו מביין לשון-הקדש, דבינן דקריאתו לא מהני לי בעצמו, תהי לה פמי שאינו מתיב פדבר, שאינו מוציא אחרים: (לד) ויש אומרים שייצא. דע, דבכל מקום דאמרנן דיוצא בלעזו, (לג) הינו שעל-פל-פנים תבת "האחשתרנים בני תרמכים" וקרא לפניהם בלשון-הקדש:

שַׁעַר הַצִּיּוֹן

(ט) פוסקים: (כ) ט"ז בשם טור: (כא) פרי-מגדים: (כב) ובקעיף ג נמשך אחר לשון חסור דרינא דצריך לקרואה בלה ונעתיק שם כלשוננו וגם דינא דקראת על-פה. כן כתב בבב"ב י"ד י"ח וכן הוא טור. ודבר המגד-אברהם פנה מלמא דפשיטא הוא ויבאר להדיא בקעיף ט, וצ"פ לא העסקתים: (כג) קטרא: (כד) רש"י"א: (כה) מתבאר מן כבי התיקפא פירק ב: (כז) ב"ר יוסף: (כח) עין במשנת הרמב"ם בשם הר"ן מה שכתב בבאר דברי הירושלמי בכעין זה: (כט) ומכל מקום בקראת מקננה ארמי מסתבא דיצא, ולא קנע טאם קרא בעל-פה מש טקננה ויצא בדעבר וקדלעיל, ואף שהוא בשתי לשונות אין לפסל בדעבר וכדלקמה: (כט) פנה מרעזי ולא הקשה, הלא בעלמא קנאא לן דאפלו היכא שכתב יצא פאותו מצוה או שהוא פתחן עשה שלא לצאת בתפננה מפל מקום יוכל להוציא את חברו, וידלעיל פסיפן רעג סעיף ד, תבא גריעא טפי דתקראיח אינו נחשב לקריאה פין שהוא בעל-פה ואין יוכל השומע לצאת בה: (ל) מן מתבאר בבית-יוסף ובבב"ב משנה, ועין באשכול ובנחל שם, וצריך עיון'א: (לא) הרבא הובא בשלטי'אבורים, ונחשב"ן וטמאיר וטפרי תנש והגרי"א וטפרי'הושע בחודשיו, וכו' הביא הגאון רבי עקיבא אינר בשם חת"י-אר: (לב) אליה רבה. ובאמת תרבה פוסקים חולקים על פיה זו, עין ברין וקריב"ש בשם רבי חסדאי, אלא שחשו לעצת הרמב"ן בשם הירושלמי: (לג) ומפ"ן ושארי פוסקים בשם הירושלמי: (לד) ודאפרים ופשוט:

הלכות מגלה סימן תרצ

כתובה (לה) בשני לשונות, מי שמבינים (ו) (לו) נצאו (כ"ח): לא (לו) ק"ש (ט) למחות ביד הקורים לנשים המגלה בלשון לעז, (לח) אף-על-פי שתובה בלשון (ט) לעז: יב (לט) *קראתה מתנמנמ, הואיל ולא נרדם בשנה (מ) נצא, (מא) אכל אם שמעה (י) מתנמנמ לא נצא: יג הנה כותבה, (מב) שקורא פסוק במגלה שהוא מעתיק ממנה וכותבה, (מג) אם פנן לבו לצאת ידי חובתו נצא, *והוא (מד) שתהא כתובה פלה לפניו במגלה שהוא מעתיק ממנה. (מה) וכן אם היה מגיה וכן אם היה דורשה, שקורא פסוק במגלה שלמה ודורשו, אם פנן לבו לצאת ידי חובתו נצא; כולא יפסיק בה בענינים אחרים, (מו) שאסור להפסיק בה (מז) בענינים אחרים: יד *הקורא את המגלה (מח) צריך שיבין להוציא השומע, וצריך (ש"כ"ג) (ט) השומע לצאת. ואם בענין ט

באר הט"ב

לשונות, מ"א: (ט) לעז. ואפילו הקוראים בשני תנאים אסור לקרואה בלעז, ראב"ח חלק ב סימן עט: (י) מתנמנמ. גגון דקרי לה ועני ולא ידע לאהדורי סבא: (יא) השומע. מבאר בתשובת הרשב"א

באר הלכה

בכשי נכרי, וראו תנאים דפרסומי נאס בדיעה ממש, עדין ספי להוציא בלשון שידע בו, ועוד, כרי שיהא יכול להוציא את עצמו ידי חובה וקרא לעצמו וכו', עין שם, ואי עיניו דוקא שיהא הפסוק אשורית אויך יכול לקרא וידחק לומר המנין שאינו יודע הלשון אכל בכחב אשורית הוא בקי (ועיין ברין שם). ובהדושי הרשב"א מבאר עוד יותר, ובכל גוני נצא, שקחב דקא דהני עד שיהא כחובה אשורית: לא אכלה מתניתין קאי אלא אלעז ששמע אשורית, ומסמיט מתוספתא, ויש מבאר להדיא קאי אלעזי ששמע אשורית, וקיסם שם בהדיא דלעולם אין יוצאין ידי חובתם עד שיהא כחובה אשורית בלשון עברי, עין שם. וכן מצאתי גם בריטבי"א בפרק קמא דפרק ב שכתב להדיא דהכי דהקשיה לישון העכו"ם הכשירו גם הכתב, וכן משמע דעת התוספות בפרק קמא דף ח עמוד ב דבר המתחיל ע"ד שכתבו וזה לשונם: כיון שנתנה לקרות ולכתב בכל לשון שפסידין בה, עין שם, ומוקח מזה שדעתם דבכל לשון ובכל כתב שרי, וכן משמע גם כן דעת הרמב"ם שהעתיק דינא דמתניתין ע"ד שיהא כחובה אשורית: לענין דעת השומע אשורית, וכפי המבאר בסעיף ח שהוא לשון הרמב"ם וביחוד לה דסעיף ט שהוא גם כן לשון הרמב"ם, וכחב שם וזהו שתהא כחובה בכחב אוהו הלשון, דרי מבאר בהדיא ולא עיניו אשורית, וכן הטור לא העתיק דינא דמתניתין כלל, אלא לא נאס רק אמגלה שכתובה בלשון-קדוש, ואסורין מצאתי באשכול שצנצה גם כן לומר דהני פוסקים דביצין כתב אשורית אפלו בהיותה המגלה לועזית, ואמר דכחב: מן השקור רבותא משמע דבדיא להו דיעד שתהא כחובה אשורית: לא קאי אלא באם היה הלשון עברי, ותכא גם כן הא דתוספתא בפ"ל, אכן טדבריו שם משמע לכאורה דלא מקשירי אלא באם היה הלשון והכתב של אשה אמת, ועין שם בגמל-אשכול, וצריך עיין: * קראתה מתנמנמ נצא. ואין חלוק בין חתלה שנה

משנה ברורה (לה) בשני לשונות. גגון מקצת המגלה בלשון אחד (לה) ומקצתה בלשון אחרת: (לו) נצאו. בדיעבד, אכל לכתחלה (לו) אין נכון להיות כחובה בשתי לשונות: לא (לו) יש למחות ביד וכו'. טעם הדבר, (ט) משום דהגבירים הקוראים מבינים לשון-הקדש, ויש לחש לדעת הפוסקים שפוכרים דהיכי שהוא מבין לשון-הקדש אינו יוצא בקריאה בלע"ז, ומפילא אינו יכול להוציא בקריאה זו אף למי שאינו מבין לשון-הקדש, וכו': ועוד, משום ד"האשוריתנים בני הרמב"ם" שאינו יודע בלע"ז שלהן, (לס) ואם תאמר, קרא "האשוריתנים בני הרמב"ם" בלשון-הקדש, יש לומר דאסור לכתחלה לקרותו בשתי לשונות: (לח) אף-על-פי שתובה בלע"ז. דאי לא כחובה בלע"ז רק מצדן ומתנגם בלע"ז, הוי לה קורא בלע"ז וקדלעיל, ובלאו הכי לא יוציא. כתבו האחרונים, האפילו הקוראים בשני תנאים להחמיר גם כן לא יקראו בלע"ז: יב (לט) קראתה מתנמנמ. ומתנמנמ נקרא גגון דקרו לה ועני ולא ידע לאהדורי סבא, וכי מדפרו לה מדפרו⁸⁴. וצריך לומר דמפל מקום יכול (לט) לכונן לצאת, דמצות צריכות פננה [פמ"ג]: (מ) נצא. והוא הדין השומע מפני גם כן נצא אם רק נשמעים הדברים היטב, כן פתב המאירי: ואף-על-צב דצריך לכונן להוציא, אקשר דמתנמנמ גם כן יכול לכתוב, ויתר נראה לומר דמדי שחשב בתחלת הקריאה קדם שנתנמנמ להוציא השומעין: (מא) אכל אם שמעה וכו'. דבקריאה, בין שקורא בראוי דרי מכתב שרמי אנפשה לומר שפיר, מה שאין כן בשמיעה בנדאי חסר לו פשה

מבואר⁸⁵: יג (מב) שקורא פסוק במגלה וכו'. הינו אפילו אם באפן זה היתה קריאת כל המגלה בשנה, הואיל שפנן לצאת בזה ידי חובתו, ואם לא פנן לצאת אפילו רק פסוק ראשון, (מ) אף שמעם ואילך התבונן לצאת, לא נצא⁸⁶: (מג) אם פנן לבו לצאת ידי חובתו⁸⁷, סתם בזה דהפוסקים (מל) דסבירא להו מצות צריכות פננה⁸⁸ לצאת ידי המצוה, ועין לעיל בסימן ס סעיף ד: (מד) שתהא כחובה פלה. עין לעיל בסעיף ג⁸⁹: (מה) וכן אם היה מגיה, ובעת הנה קוראה ומכונן לצאת ידי חובתו, ודוקא אם קרא בנקוד בראוי, אכל אם קרא להגיה על-פי הטעם ולא בנקוד בראוי, אינו יוצא ידי חובתו: (מו) שאסור להפסיק וכו'. עין לעיל בסעיף ה בהג"ה: (מז) בענינים אחרים. הינו (מג) שלא מענגנו של יום: יד (מח) צריך שיבין וכו' וצריך וכו'. ולעפובא (מד) הוא אפלו בדיעבד, וזה הפנן הוא קדם שמתחיל לקרא וכן על כל הקריאה, זה לצאת⁹⁰ וזהו אין צריך לכונן בכל הקריאה, וצריך השומע להאזין אנו ולשמע כל תבה ותבה מפי הקורא, ואם חסר הקורא אפילו (מס) תבה אחת וכן אם השומע חסר תבה אחת

שער הצינון

(לה) לבישרי שרד, ונראה דאפלו לא היו פרשיות שלמות בלשון אחד אלא פסוק אחד בלשון אחד פשוט אחר גס'פן שרי, דכיון שמיבינים בטוב איבא פרסומי נסא: (לו) מגן-אברהם ושי"א: (לז) בתשובת הריב"ש: (לח) מגן-אברהם: (לט) ולעניות דעתי זהו דחק, ורש"י פרש על ילא ידע לאהדורי סבא, משום דהיא בא מבינת הלב, ואם-כן איך בימא דאזי יכונן מתחשבתו לצאת? ואפשר לומר בפשיטות, דכונן לצאת אין צריך בכל תבה, אלא בתחלת הקריאה וכן בדרך כלל לצאת בקריאה זו, וזה פשוט דנקננס אינו מצוי קדם שהתחיל לקרות אלא בתר שהתחיל, ואם-כן אפי שפיר: (מ) פשוט, וזה הוי כפי שלא קרא כלל, ועוד מקריאה בעל-פה דנקמא לן שם דבמקצתו נצא: (מא) הנה בפתח-יעולם הביא בשם ישועות-יעקב, דדוקא בקריאה דימא שהיא מדברי אקלה ובדבר-תורה דקניא, אכל בקריאה דלגלח שהוא מדרבנן⁹¹ הכמה אינה לעפובא, ולפי מה שהקדמנו בסימן ס במשנה ברורה סעיף קטן י: עין שם, אין לחלק פננה⁹²: (מב) פרי מגדים: (מג) הרא"ש, וישמע שם דבענינו של יום לא חשיב הפסוק כלל ואפילו לכתחלה שרי, ואין מזה רצאה לקריאת התורה, דהכא כרי לפרסם נפא שרי, כן נראה לעניות דעמי: (מל) דהא פסק בפעוץ הקודם דמצות צריכות פננה: (ממ) מן-אברהם ושי"א:

הלכות מגלה סימן תרצ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ט]

אין לו להפסיק פנימיתם²³.

23) אכן, להפסיק בענינו של יום [בגן אם דורש בענן המגילה]. כתב בשע"צ להלן (ס"ק מג ו-ו) שמותר אפילו לכתחילה, כדי לפרסם את הנס. וכן לשאול בין הפרקים מפני הכבוד. כתב במשנ"ב לקמן (ס"י תרצב ס"ק ט) שמותר אף לכתחילה כמו לענין קריאת שמע, וראה מה שכתבנו שם.

והמאריכים בהכאת הנק ומפריעים לקריאה, הורה הגר"ג קרליץ (פורים וחדש אדר עמ' קפג) שמותר למונעם מכך אפילו בדבור, ואין זה הפסק.

[משנ"ב ס"ק טא]

פְּרָשָׁה שְׁנֵיהָ קָדָם לְרֵאשׁוֹנָהּ²⁴.

24) ואף שלענין קריאת שמע כתב השו"ע לעיל (ס"י סד ס"א) שרק אם קרא את הפסוקים למפרע לא יצא, אבל אם הקדים פרשה לחברתה יצא. כתב השע"צ לעיל (ס"י תכב ס"ק כו) בשם העולת תמיד שדוקא בפרשיות של קריאת שמע שאינן סמוכות זו לזו בתורה, אין זה נחשב למפרע כשקורא אותן שלא כפי תקנת חכמים, מה שאין כן במגילה שפרשיות סמוכות זו לזו, אם הפך אינו יוצא ידי חובתו. וכתב שלפי זה הוא הדין לענין קריאת פרשיות הלל שלא כסדרן. שהרי סמוכות הן זו לזו. וראה במשנ"ב שם (ס"ק כו) שהביא מחלוקת בזה לענין הלל.

[משנ"ב ס"ק כו]

גם אָנֹכִי לֹא יִדְעִין מַהוּ²⁵ וכו', מִצְוַת קְרִיאָה וּפְרָסוּמֵי נִסָּא²⁶ וכו', הַנְּשִׂים וְעַמְרֵהָרְקִי²⁷ וכו', כָּל יְרֵא־שְׁמַיִם וְכוּן²⁸ וכו', וְלִקְרָא מִלָּה בְּמִלָּה בְּלִהְיֶשְׁהָ²⁹.

25) ובשו"ת הריב"ש (ס"י שצא) כתב בשם הר"ן, שמה שאמר 'אנן לא ידעינן' יתכן שאין הכוונה שחכמי התלמוד לא ידעו את פירוש המילים הללו, אלא לומר שרוב האנשים אינם מבינים פירוש מילים אלו, כיון שהן מילים נדירות שאין דוגמתן במקום אחר. אבל חכמי התלמוד ידעו ענינן ופירושהם כי היה מקובל בידם. וראה שם שהביא שלדעת האבן עזרא (אסתר ח י) "אחשתרנים" הם פורים ו"בני הרמכים" הם בני הסוטיות, ולדעת רש"י (שם) "אחשתרנים" הם מין גמלים הממדהים לרוץ.

26) והארפן בו מתקיים אצלם פרסומי ניסא, אף שאינם מבינים מה ששומעים, פירש רש"י (מגילה ית, א ד"ה ופרסומי) ששואלים את השומעים האחרים, ואלו אומרים להם מה ענינה של קריאה זו ואיך היה הנס. ובפירוש המשניות להרמב"ם פירש, שאף שאינם מבינים כל מילה ומילה, מבינים הם את כלל הענין.

27) ולענין אם אינם מבינים את הברכה הנאמרת בלשון הקודש, כתב השו"ע לעיל (ס"י קצג ס"א) שאינם יוצאים ידי חובה. וראה מה שכתב המשנ"ב שם (ס"ק ה).

28) ולעיל (ס"י תרפט ס"ק יט) כתב שכך ראוי לכל אחד לנהוג, אם יש יכולת בידו.

29) ומבאר בדבריו שהקורא בלחש עם הש"ץ דינו כקורא בציבור ולא ביחידות, וכן דעת החזו"א (או"ח ס"י קנח ס"ק ב) שנקרא

כקורא בציבור, כי דין קריאה בעשרה אינו דוקא שאחד קורא והתשעה שומעים, אלא אפילו כשכל אחד קורא במגילה שלו, ואפילו אינם קוראים מילה במילה ביחד, מ"מ מקיימים הם דין קריאה בציבור. ובדעת הגר"ז סולאוויצ'יק (מועדים הזמנים ח"ב סי' קעג הע' ב ובשו"ת תשובות והנהגות ח"ב סי' שמט) שאותם הקוראים בלחש עם הבעל קורא דינם כיחידים ולא בציבור, ביאר הגר"ש דבליצקי (ספר פורים המשולש פ"ב הע' כו) שגם לדעת הגר"ז אם קורא מילה במילה עם הש"ץ נחשב כקורא בציבור, ואינו נחשב כקורא ביחיד רק אם אינו קורא ממש ביחד עם הבעל קורא [אלא שהורה לציבור לשתוק ולשמוע, משום שלמעשה קשה לקרוא ביחד עם הבעל קורא מילה במילה]. וכן העיד הגרא"ל שטיינמן (קובץ קימו וקבלו עמ' 75) שהגר"ז עצמו נהג לקרוא מילה במילה עם הש"ץ, ונחשב כקריאה בציבור.

[משנ"ב ס"ק כח]

שְׂפִירָא מְשוּם שְׂפִירָא הַלְשׁוֹן³⁰.

30) וכתב בב"ה"ל לעיל (ס"י סב ס"ב ד"ה יכול) לענין קריאת שמע ושאר דברים הנאמרים בכל לשון, שדוקא אם אנשי המדינה מדברים בלשון זו, אבל אם רק הוא ועוד איזה אנשים יחידים יודעים את הלשון הוה, אין זה נחשב ללשון באותה המדינה ודוקא בשאר לשונות, שאינן נחשבות לשון אלא מצד הסכמת בני המדינה, שלכן כשאין אנשי המדינה מכירים לשון זו אינה נקראת לשון כלל, אבל לשון הקודש שהיא לשון בעצם יוצאים בה בכל מקום]. ובהג"ה שם כתב שמדברי השו"ע בסעיף זה לענין קריאת המגילה, משמע לכאורה שגם כשוק הוא ועוד יחידים מכירים את הלשון בה כתובה המגילה, יוצאים בה ידי חובה. וכתב שאולי במגילה הקלו משום פרסומי ניסא, אולם בר"ן לא משמע כדילוק זה, וסיים שצ"ע למעשה.

[משנ"ב ס"ק לו]

שְׂפִירָא לְפָנֵי וְהוּא מִצֵּן בְּכָל תְּכֵהוּ³¹.

31) ולענין בעל קורא שרוצה לעיין בחומש הנדפס עם נקודות וטעמים בכל פסוק, ואחר כך לקרוא מתוך המגילה, ראה מה שכתבנו לעיל (ס"י קמב ס"ק ז).

[משנ"ב ס"ק לב]

שְׂפִירָא דְּנִקָּא הַקָּב שֶׁל לְשׁוֹן זֶה שְׂקוּרָא³².

32) ומגילה הכתובה בלשון הקודש, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ג סי' צח) שלכל הדעות אינו יוצא בה ידי חובה אלא אם כן כתובה בכתב אשורית, ורק בשאר לשונות דעת הרמ"א שהכתב אינו מוכרח להיות באותו לשון שבה היא כתובה. וכן כתב הכף החיים (ס"ק נו) בשם הרב"ז ועוד אחרונים, אך כתב שלדעת הבית יוסף גם מגילה הכתובה בלשון הקודש כשירה בכתב אחר.

[שע"צ ס"ק לו]

וְצֵן בְּאֶשְׁכּוֹל וְהַנְּסִל שָׁם, וְצִדִּיק עֵינָם³³.

33) וביאר בב"ה"ל (סוף ד"ה באיזה), שבאשכול משמע לכאורה שאינו מכשיר אלא אם היה הלשון והכתב של אומה אחר, ורלא כדעת הרמ"א.

